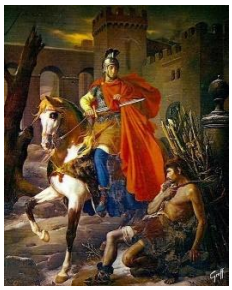
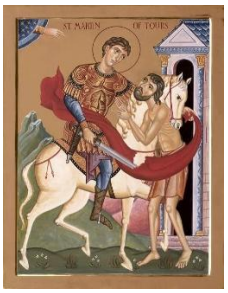
บทเทศน์และข้อคิด วันพุธที่ 11 พฤศจิกายน 2026
นักบุญมาร์ตินแห่งตูร์ พระสังฆราช ศต 4

บทอ่านประจำวัน: ทิตัส 3:1–7; ลูกา 17:11–19

หัวข้อไตร่ตรอง: “เสื้อคลุมครึ่งผืนที่ทำให้พระเยซูเจ้าทรงอบอุ่น — ความรักที่แท้จริงไม่ใช่การให้สิ่งที่เหลือ แต่เป็นการแบ่งปันสิ่งที่เรามี”

สาระสำคัญของข้อคิดวันนี้คือ “คนที่สำนึกว่าตนได้รับพระเมตตาจากพระเจ้า จะไม่เก็บพระเมตตานั้นไว้กับตัวเอง แต่จะส่งต่อไปยังผู้อื่น”

ถ้าเราจินตนาการถึงเหตุการณ์หนึ่งเมื่อประมาณ 1,700 ปีที่แล้ว... ในคืนฤดูหนาวอันหนาวเหน็บของประเทศฝรั่งเศส มีทหารหนุ่มชาวโรมันคนหนึ่งขี่ม้าผ่านประตูเมืองอาเมียงส์ (Amiens) ทันใดนั้น เขาเห็นชายขอทานคนหนึ่งนั่งตัวสั่นอยู่ริมทาง เสื้อผ้าขาดวิ่น ไม่มีอะไรป้องกันความหนาวเย็น ทหารหนุ่มค้นดูตัวเอง ไม่มีเงินติดตัว แต่เขามีเสื้อคลุมทหารอยู่หนึ่งผืน เขาจึงชักดาบออกมา! ไม่ใช่เพื่อทำร้ายชายขอทาน แต่เพื่อฟันเสื้อคลุมของตนออกเป็นสองส่วน แล้วนำครึ่งหนึ่งไปคลุมร่างของชายยากจนคนนั้น คืนนั้นเอง ทหารหนุ่มฝันเห็นพระเยซูเจ้าทรงสวมเสื้อคลุมครึ่งผืนที่เขาเพิ่งมอบให้ชายขอทาน และตรัสกับบรรดาทูตสวรรค์ว่า “มาร์ติน ผู้ยังเป็นเพียงผู้เตรียมรับศีลล้างบาป ได้ใช้เสื้อคลุมผืนนี้ห่มเรา” ทหารหนุ่มคนนั้นคือ นักบุญมาร์ตินแห่งตูร์ ซึ่งพระศาสนจักรระลึกถึงในวันนี้ เรื่องนี้ไม่ได้เป็นเพียงนิทานสอนใจที่แต่งขึ้นในยุคหลัง แต่ได้รับการบันทึกไว้ตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 4 โดยซุลปีซีอุส เซเวรุส (Sulpicius Severus) ผู้เขียนประวัติของนักบุญมาร์ติน สิ่งที่น่าประทับใจที่สุดไม่ใช่เสื้อคลุมที่ถูกตัดออกเป็นสองส่วน แต่เป็นหัวใจของชายคนหนึ่งที่มองเห็นพระเยซูเจ้าในคนยากจน **เขาไม่ได้ให้เสื้อคลุมทั้งผืน แต่เขาให้หัวใจทั้งดวง!**

1. ความเมตตาไม่ใช่รางวัลสำหรับคนดี แต่เป็นของขวัญจากพระเจ้า

<u>ในบทอ่านแรก</u> นักบุญเปาโลเตือนทิตัสว่า เราเองก็เคยหลงผิด เคยอ่อนแอ เคยตกเป็นทาสของความปรารถนาและความเห็นแก่ตัว แต่เมื่อพระเมตตาของพระเจ้าปรากฏ

พระองค์ทรงช่วยเราให้รอด ไม่ใช่เพราะความชอบธรรมที่เราสร้างขึ้นเอง แต่เพราะพระเมตตาของพระองค์ นี่เป็นความจริงที่เราควรจดจำไว้เสมอ “เราไม่ได้เป็นคนดีจนพระเจ้าต้องรักเรา แต่เพราะพระเจ้าทรงรักเรา เราจึงได้รับพลังที่จะเป็นคนดี”

นักบุญมาร์ตินเข้าใจความจริงข้อนี้อย่างลึกซึ้ง ท่านเกิดราว ค.ศ. 316 หรือ 317 ในดินแดนซึ่งปัจจุบันคือประเทศฮังการี เติบโตในครอบครัวทหาร และเข้าสู่กองทัพโรมันตั้งแต่อายุยังน้อย แต่หัวใจของท่านกลับถูกดึงดูดไปหาพระเยซูเจ้า ในช่วงเวลาที่ท่านแบ่งเสื้อคลุมให้คนยากจน ท่านยังไม่ได้รับศีลล้างบาปด้วยซ้ำ! แม้ว่าช่วงนั้นท่านยังไม่ได้เป็นคริสตชนอย่างสมบูรณ์ตามพิธีกรรม แต่ท่านได้เริ่มดำเนินชีวิตตามพระวรสารแล้ว นี่เป็นคำถามสำหรับพวกเราทุกคน เราได้รับศีลล้างบาปมาหลายสิบปีแล้ว เรามาร่วมมิสซา เราสวดสายประคำ เราทำกิจศรัทธามากมาย แต่เราเคยถามตัวเองไหมว่า *“หัวใจของเรามีความเมตตาเพิ่มขึ้นตามจำนวนปีที่เราเป็นคริสตชนหรือไม่?”* **เพราะเครื่องหมายของคริสตชนที่แท้จริง ไม่ได้อยู่เพียงที่กางเขนที่เราสวมอยู่บนคอ แต่อยู่ที่ความรักซึ่งเราแสดงออกต่อคนรอบข้าง**

2. คนโรคเรื้อนสิบคน — พระพรเดียวกัน แต่หัวใจต่างกัน

ในพระวรสารวันนี้ พระเยซูเจ้าทรงรักษาคนโรคเรื้อนสิบคน คนทั้งสิบได้รับการรักษาเหมือนกัน แต่มีเพียงคนเดียวที่กลับมาขอบพระคุณพระองค์ และน่าแปลกใจ คนที่กลับมานั้นเป็นชาวสะมาเรีย ซึ่งชาวยิวจำนวนมากในสมัยนั้นมองว่าเป็นคนนอกศาสนา พระเยซูเจ้าจึงตรัสถามว่า “ทั้งสิบคนหายสะอาดมิใช่หรือ แล้วอีกเก้าคนอยู่ที่ไหน?” คำถามนี้ไม่ได้ถามเฉพาะคนโรคเรื้อนในอดีต แต่ถามเราทุกคนในวันนี้ด้วย พระเจ้าประทานพระพรแก่เรามากมาย ทั้งชีวิต สุขภาพ ครอบครัว อาหาร ที่อยู่อาศัย และโอกาสที่จะเริ่มต้นใหม่ แต่เรากลับจดจำสิ่งที่ขาด มากกว่าสิ่งที่ได้รับ บางครั้งเราอาจสวดภาวนาขอพระพรสิบอย่าง แต่เมื่อพระเจ้าประทานให้เก้าอย่าง เรากลับไม่พอใจที่ยังขาดอีกหนึ่งอย่าง! เราเป็นเหมือนคนโรคเรื้อนเก้าคนหรือไม่? **นักบุญมาร์ตินสอนเราว่าการขอบพระคุณพระเจ้าไม่ได้จบลงที่คำพูดว่า “ขอบพระคุณพระเจ้า” แต่ต้องกลายเป็นการกระทำ** เมื่อเราขอบพระคุณพระเจ้าสำหรับอาหารที่ได้รับ เราควรนึกถึงคนที่กำลังหิวโหยด้วย, เมื่อเราขอบพระคุณพระเจ้าสำหรับสุขภาพที่ดี เราควรนึกถึงคนเจ็บป่วย, เมื่อเราขอบพระคุณพระเจ้าสำหรับครอบครัวที่อบอุ่น เราควรนึกถึงคนชราที่ไม่มีใครมาเยี่ยม, **เพราะความกตัญญูต่อพระเจ้าที่งดงามที่สุดประการหนึ่ง คือการแบ่งปันพระพรที่เราได้รับให้แก่ผู้อื่น**

3. พระสังฆราชที่ไม่ต้องการเกียรติยศ

ต่อมานักบุญมาร์ตินออกจากชีวิตทหาร มุ่งสู่ชีวิตนักพรตและการประกาศพระวรสาร ใน ค.ศ. 371 ท่านได้รับเลือกให้เป็นพระสังฆราชแห่งตูร์ ประเทศฝรั่งเศส มีเรื่องเล่าตามตำนานที่น่ารักว่า เมื่อประชาชนต้องการให้มาร์ตินเป็นพระสังฆราช ท่านกลับไม่ต้องการตำแหน่งนี้ จึงไปซ่อนตัวอยู่ในเล้าห่าน แต่บรรดาห่านกลับส่งเสียงร้องดังลั่น จนผู้คนรู้ว่าท่านซ่อนอยู่ที่ไหน! ในบางท้องถิ่นของยุโรป จึงมีธรรมเนียมรับประทานห่านในวันฉลองนักบุญมาร์ติน ซึ่งเกี่ยวข้องกับตำนานเรื่องนี้

บางคนพยายามทำทุกอย่างเพื่อให้ได้ตำแหน่ง แต่บางคนพยายามหลบหนีตำแหน่ง เพราะรู้ดีว่าตำแหน่งคือภาระแห่งการรับใช้ นักบุญมาร์ตินเป็นพระสังฆราชที่ยังคงดำเนินชีวิตเรียบง่ายแบบนักพรต ท่านไม่ต้องการความหรูหรา แต่ต้องการอยู่ใกล้ชิดประชาชน โดยเฉพาะคนยากจน ท่านเป็นพระสังฆราชที่ไม่ได้ถามว่า “ประชาชนจะทำอะไรเพื่อฉัน?” แต่ถามว่า “ฉันจะทำอะไรเพื่อประชาชนของพระเจ้า?” นี่คือบทเรียนสำคัญสำหรับพระศาสนจักรในทุกยุคทุกสมัย พระศาสนจักรไม่ได้มีอยู่เพื่อแสดงอำนาจ แต่เพื่อเป็นเครื่องหมายแห่งความรักและพระเมตตาของพระเยซูเจ้า วัดของเราจะงดงามเพียงใดก็ตาม หากคนยากจนเดินเข้ามาแล้วรู้สึกว่าไม่มีใครต้อนรับ ความงดงามนั้นก็ยังไม่สมบูรณ์ เพราะพระเยซูเจ้าไม่ได้ประทับอยู่เฉพาะในตู้ศีลมหาสนิท แต่พระองค์ยังทรงรอให้เรารับใช้พระองค์ในบรรดาผู้ยากไร้ด้วย ดังที่พระองค์ตรัสว่า “ท่านทำสิ่งใดต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเราคนหนึ่ง ท่านก็ทำสิ่งนั้นต่อเรา” (มัทธิว 25:40)

4. เสื้อคลุมของเราในวันนี้คืออะไร?

วันนี้เราอาจไม่มีเสื้อคลุมทหารเหมือนนักบุญมาร์ติน แต่เราทุกคนมีบางสิ่งที่สามารถแบ่งปันได้ บางคนมีเงิน แต่ไม่มีเวลา, บางคนมีเวลา แต่ไม่มีเงิน, บางคนมีความรู้ มีประสบการณ์ มีความสามารถ บางคนอาจไม่มีทรัพย์สินมากมาย แต่มีหัวใจที่รับฟังผู้อื่นได้อย่างอบอุ่น *สำหรับคนที่กำลังสิ้นหวัง เสื้อคลุมของเราอาจเป็นคำพูดให้กำลังใจเพียงประโยคเดียว, สำหรับผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพัง เสื้อคลุมของเราอาจเป็นการไปเยี่ยมเพียงครึ่งชั่วโมง, สำหรับคนที่เคยทำผิดต่อเรา เสื้อคลุมของเราอาจเป็นการให้อภัย, และสำหรับคนที่กำลังรู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่า เสื้อคลุมของเราอาจเป็นรอยยิ้มที่ทำให้เขารู้ว่ายังมีใครบางคนรักและเห็นคุณค่าของเขา* ความรักที่ยิ่งใหญ่ไม่ได้วัดจากสิ่งที่เราให้มากเพียงใด **แต่วัดจากหัวใจที่เราใส่ลงไปในสิ่งที่ให้นั้น**

สรุปข้อคิดในภาพรวมของวันนี้ — พระเยซูเจ้ากำลังรอเสื้อคลุมของเรา

นักบุญมาร์ตินสิ้นชีวิตเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน ค.ศ. 397 และพระศาสนจักรระลึกถึงท่านในวันที่ 11 พฤศจิกายน ซึ่งสัมพันธ์กับวันฝังศพของท่าน เวลาผ่านไปกว่า 1,600 ปีแล้ว แต่ผู้คนยังคงจดจำเสื้อคลุมครึ่งผืนของท่าน ทำไมหรือ? เพราะการกระทำเล็ก ๆ ที่เกิดจากความรักอันยิ่งใหญ่ สามารถอยู่ในความทรงจำของมนุษยชาติได้นานกว่าชัยชนะในสนามรบเสียอีก วันนี้พระเยซูเจ้าทรงถามเราผ่านพระวรสารว่า “อีกเก้าคนอยู่ที่ไหน?” ขอให้เราอย่าเป็นเพียงคนที่รับพระพรแล้วเดินจากไป แต่ขอให้เราเป็นเหมือนชาวสะมาเรียที่กลับมาขอบพระคุณ และเป็นเหมือนนักบุญมาร์ตินที่เปลี่ยนคำขอบพระคุณให้เป็นความรักต่อเพื่อนมนุษย์ และในเย็นวันนี้ เมื่อเรากลับบ้าน ขอให้เราถามตัวเองว่า “วันนี้ฉันได้มอบเสื้อคลุมครึ่งผืนให้ใครแล้วหรือยัง?” เพราะบางที คนที่เราพบในวันนี้อาจไม่ใช่เพียงคนยากจน คนเจ็บป่วย หรือคนที่ต้องการความช่วยเหลือ แต่อาจเป็นพระเยซูเจ้าเอง ที่กำลังรอให้เรารักพระองค์

เกร็ดความรู้เพิ่มเติมที่น่าสนใจ

1. คำว่า Chapel มีความเกี่ยวข้องกับเสื้อคลุมของนักบุญมาร์ติน!

นี่เป็นเกร็ดประวัติศาสตร์ที่น่าทึ่ง ตามประวัติศาสตร์ยุคกลาง เสื้อคลุมของนักบุญมาร์ตินได้รับการเคารพเป็นพระธาตุสำคัญ และมีการเก็บรักษาไว้ในสถานที่ภาวนาของราชสำนักแฟรงก์ **คำภาษาละตินยุคหลัง cappella ซึ่งหมายถึงเสื้อคลุมเล็ก ๆ มีความเกี่ยวข้องกับคำว่า chapel ในภาษาอังกฤษ และ chapelle ในภาษาฝรั่งเศส** นั่นหมายความว่า เมื่อเราพูดถึง Chapel หรือวัดน้อย เรากำลังใช้คำที่มีความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์กับเสื้อคลุมของนักบุญมาร์ติน!

เราสามารถสรุปเป็นข้อคิดได้ว่า **“สถานที่ภาวนาอาจมีจุดกำเนิดของชื่อจากเสื้อคลุมแห่งความเมตตา เพราะการภาวนาที่แท้จริงต้องนำเราไปสู่ความรัก”**

2. นักบุญมาร์ตินต่อต้านการประหารชีวิตต่อผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นพวกนอกรีต

เรื่องนี้มีความสำคัญต่อพระศาสนจักรในปัจจุบันมาก ในปลายศตวรรษที่ 4 เกิดกรณีของพริสซิลเลียน (Priscillian) ซึ่งถูกกล่าวหาว่าสอนข้อความเชื่อผิด นักบุญมาร์ตินคัดค้านการใช้โทษประหารต่อผู้ถูกกล่าวหา แม้ท่านเองจะไม่เห็นด้วยกับคำสอนเหล่านั้น ท่านแสดงให้เห็นว่า การปกป้องความจริงกับการเคารพศักดิ์ศรีมนุษย์ต้องดำเนินควบคู่

กัน “เราสามารถปฏิเสธความผิด โดยไม่จำเป็นต้องปฏิเสธคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้กระทำผิด” นี่เป็นข้อคิดที่ทรงพลังสำหรับสังคมที่มีความขัดแย้งทางความคิด ศาสนา และวัฒนธรรม

3. วันฉลองนักบุญมาร์ตินกับวันสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง

วันที่ 11 พฤศจิกายน ค.ศ. 1918 เป็นวันที่การสงบศึกในแนวรบด้านตะวันตกของสงครามโลกครั้งที่หนึ่งมีผลบังคับใช้ เวลา 11.00 น. ตรงกับวันระลึกถึงนักบุญมาร์ตินแห่งตูร์อย่างน่าประทับใจ ทหารผู้เคยถือดาบ แต่ใช้ดาบตัดเสื้อคลุมเพื่อช่วยชีวิตคนยากจน กลายเป็นนักบุญที่มีวันระลึกตรงกับวันที่ผู้คนจำนวนมากรำลึกถึงการยุติการสู้รบ นี่เป็นความบังเอิญทางประวัติศาสตร์ มิใช่หลักฐานว่ามีการเลือกวันสงบศึกเพราะนักบุญมาร์ติน แต่สามารถใช้เป็นภาพเปรียบเทียบได้อย่างงดงามว่า **“ดาบเล่มเดียวกันอาจใช้ทำร้ายมนุษย์ หรือใช้แบ่งปันความอบอุ่นให้มนุษย์ก็ได้ ทุกอย่างขึ้นอยู่กับหัวใจของผู้ถือดาบ”**

วิษณุ ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเซนต์จอห์น ลาดพร้าว กรุงเทพฯ